

gere Uttringer i denne Retning, og dermed bragt mig til at tilbagetage den Paastand, som jeg fra Sagens første Behandling af allerede strax fremsatte, den nemlig: at jeg ingenfunde kunde gaae ind paa en saadan lemlæstet Lov, som den, Udvalgets Majoritet foreslaaer. Jeg maa betragte et saadant Forslag for lige med en Forkastelse. Jeg skal tillade mig senere at fremsætte nogle almindelige Bemærkninger om Sagens Stilling i det Hele; men jeg er først nødsaget til at maatte gaae ikke faa af det ærede Udvalgs Uttringer imøde. Jeg holder i Almindelighed ikke meget af at imødegaae Uttringer, fordi man derved meget let kommer til at tage for meget Hensyn til mindre heldige Udtalelser; men jeg troer i nærværende Tilfælde, at Sagens Bigtighed og den Omsorg, som det ærede Udvalg derpaa har anvendt, samt selve Uttringernes Besskaffenhed opfordre mig til ved denne Leilighed at gjøre en Undtagelse fra, hvad jeg i Almindelighed paa min parlamentariske Bane har fulgt.

Det ærede Udvalg begyndte strax sin Betænkning med den Uttring: at, dersom det hele danske Monarchie dannede en stærk Genhed, dersom Sæder, Ideer og Institutioner vare fælles, saa vilde det ved Lovens tilfattede Fællesskab vare baade naturligt og ønskeligt. Jeg vil dertil tillade mig at erindre, at, hvis denne Monarchiets Genhed alt var tilstede, saa kunde Regjeringen ikke være noget Duffe i denne Retning, thi saa var alt Det fuldført, som først ved denne Lov skal blive til. Det er jo netop denne Lovs Mening at tilveiebringe en stærk Genhed, som hidtil savnedes. (Hør!) Det ærede Udvalg mener, at Sæder, Ideer og Institutioner i Holsteen paa den ene Side, og i de øvrige Landsdele, med hvilke Holsteen nu skal indgaae Toldforening, paa den anden Side, ikke skulde være overeensstemmende nok til at begrunde Hensigtsmæssigheden

og Nødvendigheden af et Fællesskab som det tilfattede. Jeg maa tilstaae, at denne Tanke er mig ny; jeg har dog hidtil antaget, at hverken vore Sæder eller Ideer eller Institutioner, med Undtagelse af den seneste politiske Forandring i vore Institutioner, vare saa forskellige fra dem i Holsteen, at deri kunde søges et Bevis imod en Sammenknytning med bemeldte Landsdeel, som den, Lovforslaget vil. Hvori bestaaer da denne Forskjellighed? Har det ikke i mange Aar, indtil det senest forløbne Decennium, været antaget, at der fandt en stor Overeensstemmelse Sted imellem de forskellige Landsdele, som hørte under Hans Majestæts Scepter; var der ikke en Tid, hvor det var almindeligt, ikke blot for de mere sferntliggende Dele af Europa, men i selve de paaagjældende Dele af Monarchiet, i selve Grændselandene, at betragte Holsteens Grund som dansk Grund, og at betragte Holsteen som væsentligt afvigende fra det øvrige Tydskland? Det ærede Udvalg har ikke nævnt Sprogforskjellen, og jeg kan vel tænke mig, hvorfor den ikke er nævnt; thi derved vilde det ærede Udvalg have givet sig selv blot, idet Sprogforskjellen eksisterer lige saa fuldt imellem de Dele, der allerede nu for Tiden danne en Toldseenhed, som den vil komme til at eksistere, naar Toldseenheden strækker sig til Elben. Det ærede Udvalg vil nemlig ikke benægte, at der er en meget betydelig Deel af Befolkningen, som taler et andet Sprog indensfor Eiderens Grændsende det Danske (Hør!), og dog kunde vi slutte os sammen med dem for ganske kort Tid siden, og det paa en Tid, da vi havde det fuldkommen i vor Magt at gjøre Alt, hvad vi i den Retning vilde; men, kunde vi slutte Toldforbund med dem paa en saadan Tid, saa kunde vi dog vist ikke mere begrunde nogen Paastand om Nødvendigheden af en mindre nøie Forbindelse paa Sprogforskjelligheden.